

Velja v Ljubljani in
po pošti:

celo leto . . . K 300.—
pol leta . . . „ 180.—
četrt leta . . . „ 90.—
za mesec . . . „ 30.—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400.—
pol leta . . . „ 240.—
četrt leta . . . „ 120.—
za mesec . . . „ 40.—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
pololetno . . . 4 dolarje
trimesečno . . . 2 dolarja

Ljubljana, po
pers. . . sicer
1 mm . . . 3 mm
širok prostor . . . kraj 2 K
za večkratni popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Franciška ulica št. 6/I.
Telefon št. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 160 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Ustavotvorna skupščina.

Italijanske vojne ladje streljale na Bar.

Beograd, 22. junija. Današnja se-
jo ustavotvorne skupščine je pred-
sednik dr. Ribar otvoril ob 10. Mi-
nistrski predsednik g. Pašić je odgo-
voril na vprašanje posl. Milana Pri-
bičevića o stanju naših državljanov,
ki so zaostali na vzhodu, da bi jim
pomagala vlada, da bi se čim prej
mogli vrniti v domovino. Na vpra-
šanje poslanca Miletića o streljanju
italijanskih vojnihih ladij na naše me-
sto Bar odgovori g. Pašić, da je na-
ša vlada takoj po tem dogodku vlo-
žila protest pri italijanski vladi. —
Predsednik zemljoradniškega kluba
g. Lazič stavi interpelacijo glede ze-

dičenja baroške luke s reškim pri-
staniščem. Ministrski predsednik g.
Pašić odgovori, da ni podpisan no-
ben sporazum med nami in Italijo o
skupni eksploataciji Reke in Baroša.
Vendar pa ima Reka pravico, da se
pogaja z vsemi državami svojega
zaledja in ko bo notificirala svojo
ustanovitve, potem se bomo mogli
odzvati njenemu povabilu na pogaj-
anja za sklenitev sporazuma. — Na
to preide skupščina na razpravo o
osmenem poglavju, prvi govori narod-
ni socialist posl. Brandner proti os-
menemu oddečku.

Proti strankarski ustavi.

Govor poslanca Brandnerja. Samouprava le na papirju.

Beograd, 22. junija. (Izv.) Na da-
našnji seji konstituante je prvi go-
voril poslanec Brandner, ki se je
odločno zavzel za samoupravo ljud-
stva in za nedeljivo Slovenijo. Go-
vornik smatra za največjo napako
vladnih strank, da so pritiskale usta-
vi pečat strankarstva, namesto da
bi se ozirale na stvarne razloge in
prilagodile ustavo toku življenjskih,
kulturnih, socialnih in gospodarskih
razmer naroda. Narod zahteva naj-
boljšo administracijo in je upravičen
v 20. stoletju odločati in kontrolirati
državno upravo, česar se vladne
stranke boje. Smo za resnično sam-
oupravo, dočim je samouprava, ki
jo čeha vladni ustavni načrt iluzo-
rična. Člen 96, povzroča upravičen
sum, da volitve v oblastno skupšči-
no niso ne splošne in enake, kakor
tudi ne po proporcionalnem siste-
mu. Druga omejitev pravic oblas-
tvene skupščine obstoja v členu 99,
na podlagi katerega ima oblastni

veliki župan pravico zadržavati
sklepe oblastne skupščine in jih
predložiti državnemu svetu, katere-
ga postavlja kralj sporazumno z
vlado. Ako pomislimo, da se bo po
sprejetju ustave pričela ustavna
borba in da bo veliki župan o vsa-
kem sklepu oblastne skupščine vi-
del protipostavni akt, je gotovo, da
bo obstojala samouprava oblastne
skupščine samo na papirju. Vlada se
tega očitno zaveda, zato je poskr-
bela s tem, da si je v ustavi zajam-
čila pravice, da narodu, ne da bi ga
vprašala, kratkoma vsilila velikega
župana, kateri bi igral vlogo Gess-
lerja. V tem slučaju postavi velike-
ga župana, ne da bi vprašala za
mnenje političnih strank, marveč bi
ga kratkoma vsilila narodu, dočim
je na pr. potrditev župana ljubljans-
ke občine, ki je izvoljen od 28 proti
19 zastopnikom naroda, odvisna od
intrig slovenskih demokratov.

Za nedeljivo Slovenijo.

Poslanec Brandner preide nato
na člen 95 glede delitve oblasti in
je proti maksimalnemu številu pod
700.000 prebivalcev: 1. vsled po-
manjkanja dobrih, izvežbanih urad-
nikov, 2. vsled tega, ker bodo obla-
sti, katerih bo v naši državi najmanj
19, gotovo po okrog 30 (ker je usta-
vni odbor sprejel predlog, da naj bo
številu prebivalstva oblasti najmanj
500.000), stajale ogromne finančne žr-
tve, 3. je proti maksimalnemu števi-
lu pod 700.000, ker bi bila v tem
slučaju Slovenija razdeljena. Govor-
nik je proti delitvi Slovenije iz na-
cionalnih razlogov. Avstrija nas ni
razdelila samo v Srbe, Hrvate in
Slovence, marveč je tudi gojila lo-
kalni patriotizem. Bili smo Kranjci,
Stajerci, Korošci. Ta antagonizem
bo zopet nastal, ako bi se Slovenija
razdelila v 2 oblasti. V mariborski
oblasti bi prišli vsled tega do velja-
ve tudi nemški elementi. Demo-
kratska vlada v Ljubljani je name-
noma slabo gospodarila, da so bili
Stajerci z njo nezadovoljni, samo
da bi ustvarila razpoloženje za raz-
delitev Slovenije. Tudi v interesu
Koroške in Primorske moramo biti
za nedeljeno Slovenijo, ki je itak
mala, ker je zgubila skoraj polovi-
co svojih bratov, da bi ložje izvir-
ševala svojo veliko kulturno misijo.

Korektura člena 95 in 96. Poslanec Deržić proti bankokraciji. Vlada bi se rada pogajala.

Beograd, 22. jun. (Izv.) Na popoldanski
seji je izjavil minister za konstituante Tri-
tović, da je vlada sklenila, da se člena 95
in 96 vrnejo ustavnemu odboru v korek-
turo. Stavi tozadevni predlog, ki ga skupšči-
na sprejme enoglasno. Nato je govorilo še
več govornikov, med njimi poslanec Der-
žić, ki je vladni večini očital, da je tekom
dvajsete dobe ustvarila s svojo partizan-
sko politiko naravnost neznosne razmere.

tako, da se ni čutili, ako obstoji gibanje
proti Beogradu. Rešitev valutne reforme
na škodo posestnikov kron, tvori prvi kor-
ak k temu gibanju, drugič pa kontraktom,
ki se izvršuje in ki bo postal občuten po-
seben s sprejetjem ustave. Ustavno delo do-
kazuje, da je politika meščanskih strank na-
polnoma bankokracija. Ako se bo ta reak-
cijska ustava sprejela, bila bi to naj-
večja nesreča za narod.

Beograd, 22. junija. (Izv.) Minister
Pribičević je bil pooblaščen, da glede ga-
sovanja za ustavo vodi razgovore z opo-
ziционalnimi strankami, socialnim demo-
krati, republikanci in narodnimi socialisti.

PROTIČ NA AGITACIJSKEM POTOVANJU.

Zagreb, 22. junija. Dopisnik »Ri-
ječ« avlja, da se g. Stojan Protič
raha na agitacijskem potovanju v
Vojvodini in da poizkuša pridobiti
del radikalcev za svoj ustavni načrt.

VOJNA ODŠKODNINA JUGOSLA- VIJ.

Beograd, 22. junija. (Izv.) V pon-
deljek dopoldne se je v Parizu po-
daljših konferencah z zastopniki
francoske vlade in po konferencah
med zastopniki posameznih zavez-
niških držav posrečilo našim dele-
gatom v Parizu, dr. Kumanudiju, dr.
Jankoviću in Dragotinu Protiču do-
seči sporazum glede vojne odškod-
nine. Glasom tega sporazuma dobi
naša država kot vojno odškodnino
5% celokupne vojne odškodnine,
pol %, katerega bi morala še dobiti
v ta namen, se nam bo odbil od
naših vojnih dolgov. S tem so naši
delegatje izpolnili vse od vlade jim
dane instrukcije, naker so zapustili
Pariz in odpotovali v Beograd.

LIKVIDACIJA KOMPENZIJSKIH POGOB Z ČESKO.

Beograd, 22. junija. Finančno-gos-
podarski odbor je sklenil, da se s
predstavnikom češkoslovaške drža-
ve vrše pogajanja radi likvidacije
kompenzijskih pogodb.

IZJALOVLJENA GRŠKA OFEN- ZIVA V MALI AZIJI.

Atene, 22. junija. (Izv.) Grška
vlada je dalje časa pripravljala veli-
kopotezno ofenzivo v Mali Aziji, ki
bi imela zapričiti te dni. Ta ofenziva
pa je izostala, ker so kemalisti v pri-
čakovanju grških priprav koncentri-
rali velike množine vojaštva. Vsled
izostale ofenzive vlada v Grški ve-
liko razburjenje.

Atene, 22. junija. Poslaniki Francije,
Italije in Velike Britanije so storili pri gr-
ški vladi kolektivni korak in ponudili po-
sredovanje zaveznikov v grško-turškem
sporu. Minister za zunanje posle Baltazzi
je odgovoril, da bo ministrski svet proučil
predloge.

60.000 MADŽAROV JE SE V RUSIJI.

Budimpešta, 22. junija. Na današnji
seji narodne skupščine je opozoril poslanec
Karl Huszar zlasti na to, da je v Rusiji se-
daj še najmanj 60.000 vojnihih ujetnikov,
ki se pridržujejo tam po krivici. Njih življe-
nje je človeka nevredno, trpeti morajo
strašen teror in nobenega upanja ni, da bi
se letos vrnili domov. Poslanec je pre-
zval ministrskega predsednika, naj narod-
no skupščino pouči o stanju zadeve vojnihih
ujetnikov in da pojasni o vladnih kor-
akih.

NAPADI SINFAJNOVCEV.

London, 22. junija. Blizu Tipperaryja
so sinfajnovci napadli tri angleške častnike
na potu k igrališču za tenis, jih odvedli
in ustrelili. V Carnarvonu so sinfajnovci
poročnika, ki se je pešal z družbo v avto-
mobilu na izlet, polegnili iz voza, ga po-
stavili k zidu in ga ustrelili. Brigadni ge-
neral Lambert, katerega so sinfajnovci
vračajočega se od tenisa, obstrlevali, je
umrl. Pri Newbridgeu so napadli nedelež-
ke pri pogrebu umorjenega redarja; eden
izmed napadenih je mrtev.

FRANCOSKE ZAHTEVE GLEDE RUSIJE.

London, 22. junija. Kakor doznava
Renterjev urad, je vlada kot odgovor na
zadnje francosko noto o francoskih zaha-
tevah od Rusije ponovila Lloyd Georgevo
zagotovilo, da bo Velika Britanija podpi-
sala francoske zahteve, ako se bo dosegel
splošen sporazum med Rusijo in zapadnimi
velesilami.

KRIZA POLJSKE VLADE.

Varšava, 22. junija. Minister za notra-
nje stvari Skolski in državni podtajnik v
zunanjem ministrstvu Dombrowski sta za-
rad nesoglasij v svoji stranki (nacionalna
ljudska zveza) podala demisijo.

Režim obznan.

Prihaja doba policijskega režima nad
jugoslovanskim ljudstvom.

Gospod Pribičević je sklenil in mi-
nistrski svet je pritrdil naredbi o redu i ra-
du. Državljanske pravice veljajo samo še
za vladajoče. Delavno ljudstvo mora de-
lati, trpeti in — molčati! Pravica je prid-
žana onim, ki delajo krivice.

Ustava bo sprejeta, če tudi za drag
denar. Meščanska vlada ima pa slabo vest.
Dobro ve, da z ustavo niso konsolidirane
razmere v državi. Ljudstvo je nezadovolj-
no in bo ozlovoljeno še bolj, ko se prične
ustava izvajati. Vladajoči vedo, da obra-
čun za njihovo protiljudsko početje ne iz-
ostane. Zato se ne strajajo nobenih sred-
stev za rešiti ljudsko voljo.

Prvočno so vladajoči grozili z vojaško
diktaturo, če ne bo sprejeta ustava. Vedno
večje opozicije so strašili in strašili. Z ju-
deževimi zlatniki podkupljena opozicija je
utihnila. Veliko opozicionalec je pa še
ostalo. In kar je še hušje za vlado, ostal
je nepodkupljen narod, ki se dobro zaveda
krivic, živo čuti teror in bič meščanske
buržoazije. Proti temu narodu in tej večin-
ski opoziciji nastopa boj slučajno vladajo-
ča klika, da se obdrži in vlada v dobrobit
posameznikov na škodo splošnosti.

Kakšen je zakon o redu i radu?

Z ječo in zaporom kaznuje nova ob-
znana vsakogar, ki bi se drznil govoriti
ali zapisati, da je današnje ustavno stanje
krivica, ki se mora odpraviti. Prav nič ne
izpremeni, če se pri tem govori le o na-
silni in terorističnih akcijah. Označba je ola-
stična in prav lahko uporabna za vsako-
gar, ki javno razpravlja o ustavnih kri-
vicah.

Smu proti vsakemu terorju. Ravnotako
smo pa tudi proti terorju vladajočih. Te-
ror rodi protidop. Zgodovina spriluje,
da je v tem slučaju tudi protidop vedno
zmagall

Cemu izjemne naredbe! Dovolj sred-
stev ima kazenski zakonik na razpolago,
da zabrani vsako nasilje. Izjemne naredbe
so znak absolutistične dobe, ki ne pozna
svobode. Svobode si pa ne damo vzeti.
Če jih pade sto, tisoč v boju, bojevali se
bomo, ker smo prepričani, da bo našelo
socialne in politične pravičnosti zmagačo.

Prepoveduje se vsaka manifestacija
proti državi in ustavo tvornim organom.
Vendar ne misli gospod Pribičević, da bo
prepovedal manifestacije proti svoji paten-
tirani »državotvorni« stranki, ki hoče biti
ustavotvoren organ. Že danes lahko pove-
mo, da so zastopni vse naredbe v varstvo
policijske diktature. Padel bo, ker je
znjil in brez zaslonbe v narodu.

Delavsko ljudstvo hoče nova obznana
popolnoma pritisniti ob steno. Prepoveduje
vsak štrajk. Ne samo, da je socialni del
ustave protisocialen, sedaj se odvzema
delavstvu še zadnje orožje, ki ga ima v
varstvo svojih socialnih in gospodarskih
pravic. V nobeni kulturni državi se ne
preprečuje štrajkov z ječami in puškimi
kopiti. Povsod se priznava štrajk kot nu-
jno posledico današnjega kapitalističnega
gospodarstva. Noben najbolj zakrknjen
fevdalec ne bi mogel nastopiti proti štraj-
ku, dokler se vrši v mejah socialnega in
gospodarskega boja. Lazi-demokracija je
to storila!

Takoj za delavstvom govori obznana
o razbojnikih. Hvala Bogu, da pri nas ni
razbojnikov. Zato gremo lahko preko teza.

Vlra obznane bo odšla. Ljudstvo bo
ostalo. Ostala bo pa tudi jugoslovanska dr-
žava, če ji tudi danes delajo prav slabo
službo obznaši radikalno - demokratske
klike.

Država ne temelji na obznana, ampak
v narodu.

Nesoglasja v klubu Samostojnih kmetov.

Predsednik Drofenik odstopil.

Beograd, 22. junija. (Izv.) V klubu sa-
mostojnih kmetov vlada že dalje časa ne-
soglasnost. Članj kluba ne soglašajo z dr.
Vošnjakom in Drofenikom, ki sta popolno-
ma na strani demokratov v pogledu raz-
delitve Slovenije. Predsednik Drofenik je
moral odločiti svoje mesto, ker se je za-
vzemal za ljubljansko in mariborsko ob-
last. Za novega predsednika je bil izvoljen

poslanec Rajer. Treba je naglasiti, da je
klub izvzemši dr. Vošnjaka in Drofenika
proti delitvi Slovenije, in se samo primoran
pokorava dispozicijam vladnih strank. Le
tako si je mogoče razlagati govore članov
kluba v konstituiti, ki so se vprašanju de-
litve, oziroma nedelitve Slovenije, popol-
noma izognili.

Italijanski parlament.

Poslanec Wilfan za pravice slovenskega jezika. Fašisti divjajo.

Rim, 22. junija. (Izv.) Pri včerajšnjem
zasedanju so objasnili vodja fašistov Mus-
solini, nemški poslanec von Walter iz Bo-
cena in primorski poslanec Wilfan svoje
prezame in podali tozadevne izjave. Po-
slanec Walter se je izjavil proti izvedbi
mirovne pogodbe, ki pusti, da se je Tirol-
ska razdelila, kar ni nikakoli somodolžba
narodov. Poslanec dr. Wilfan je najprvo
ugotovil, da je od ideja zastopano ozem-
lje slovensko ter je zahteval, da se mu pri-
zna pravica, v italijanski zbornici govoriti
v svojem jeziku. Ko je končal, so fašisti

zagnali velik krik in tuljenje. Predsednik
zbornice je poklical poslanca dr. Wilfana
k redu. Ko je nato Wilfan med drugim
kritiziral zadržanje italijanske zbornice (ter
konstatiral, da se kaj takega v Juzo-
staviji ne godi, je pripomnil ministrski pred-
sednik Giolitti, da poslanec Wilfan s svo-
jim nastopom nikakor ne koristi svojem
narodu. — Fašisti so začeli takoj vpit pro-
ti dr. Wilfanu: »opica, osel, Hrvat itd.«
Pred zbornico je bil postavljen na cesti
močen kordon, ker so nameravali fašisti
prirediti veliko demonstracijo.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

22. junija.
Beograd: Valute: dolarji 35—35,20,
francoski franki 292—294, lire 180—182,
leji 55—57, levi 40—45, marke 54—54,25,
avstrijske krone 5—5,10, napoleondoci
118—118,50.

Praga: Valute: Marke 103,50, švic.
franki 1223,50, lire 362, franc. franki 582,50,
funt 271, dinarji 201, avstr. žigovane kro-
ne 1020, poljske marke 4,50.

Dunaj: Valute: dolarji 682—686,
marke 986,50—992,50, funti 2577,50 do
2597,50, franc. franki 5540—5580, lire 3450
—3470, dinarji tisočniki 1877—1897, dinarji
stotaki niso notirani, poljske marke 44—46,
švic. franki 11650—11700, češke krone
946,50—952,50, ogrske krone 278,50—281,50.

Zagreb: Devize: Berlin 209—210,50,
Italija 725—734, London. izplačilo 541—

546, ček 452—544, Newyork kabel 144,25
—145,25, ček 142,25—143, Pariz 1178—
1182, Praga 200,25—200,50, Švica 2445—
2460, Dunaj 211,5—212,75, Bukarešta 59—
61, Valute: Dolarji 140—140,50, avstrijske
krone 22—0, carski rublji 32—0, 20 kron
v zlatu 462—464, napoleondoci 483—495,
nemške marke 213—215, romunski lej
224—226, Italijanske lire 728—730, češko-
slovaške krone 200—0.

Curih: Devize: Berlin 840, Newyork
592, London 2221, Pariz 4755, Milan 2980,
Praga 8,05, Budimpešta 2,37 in pol, Zagreb
4, Varšava 0,40, Dunaj 1,12.

Zagreb: Efekti: Banka za Primorje
700—760, Jadranska banka 1800—1900, Ju-
goslovenska banka 515—555, Ljubljanska
kreditna banka 820—850, Narodna banka
575—600, Pravediona 4900—4950, Riječka
puška banka 410—420.

V obrambo jugoslovanskega odnosa,

V številki z dne 12. t. m. razpravlja "Balkan" o Koroškem vprašanju ter piše med drugim: »Kdo je kriv tega neuspeha na veleposlanski konferenci v Parizu? Vrlo jasna stvar: Jugoslovanski odbor je tisti, ki je naš vladni in mirovni delegaciji v Parizu kategorično zavrnil, da je narodna zavest na Koroškem silno razvita, da je vsled tega treba sprejeti plebiscit. In naša vlada je pod sugestivnim pritiskom ljudi, ki so poznali in morali poznati pravi položaj na Koroškem, pristala na plebiscit, da si zavezniki pred plebiscitom nudijo mnogo boljše pogoje kakor jih je donesel plebiscit in kakor jih sedaj zahteva kraljevska vlada zopet pod pritiskom istih ljudi... Ti slabi svetovalci, ki so glavni povzročitelji naše katastrofe na Koroškem, nimajo več pravice, dajati svojih svetov.« — Ker se take in slične neutemeljene obdolžitve proti Jugoslovanskemu odboru v javnosti večkrat ponavljajo, deloma iz nepoznavanja delovanja Jugoslovanskega odbora za časa vojne, deloma pa z očitnim namenom, da se vse neuspehe naše mirovne delegacije in naše diplomacije naprti istemu odboru, smatram kakor član Jugoslovanskega odbora za svojo pravico in dolžnost, da podam slovenski javnosti oziroma na zgornje trditve in izvajanja »Balkana« tole pojasnilo: Jugoslovanski odbor je za časa vojne vodil v tuji propagando, kateri je bil cilj, da seznani velesile antante z narodnostnimi razmerami Jugoslovancev, ki so ječali pod avstrijskim jarmom ter je zastopal stališče tako v svojem programu, predloženem Franciji in Angliji, kakor v Krfski deklaraciji in v Rimskem paktu, da se imajo združiti s Srbijo vse pokrajine Avstrije, v kateri bivajo kompaktno in vzdržena Jugoslovani, in sicer brezpogojno t. j. brez plebiscita. Do formalnega združenja Srbije z Jugoslovani, ki jih je predstavljalo »Narodno Vijeće« v Zagrebu, se je smaral Jugoslovanski odbor neopravičenega, nego tudi dolžnega nastopati kakor predstavnik bivših avstrijskih Jugoslovancev pred antanto. To je srbska vlada priznala za se ter je istočasno legitimirala Jugoslovanski odbor pri antanti, katero legitimacijo je ista vlada potrdila s tem, da je sklenila in izdala skusno z Jugoslovanskim odborom trfsko deklaracijo. S tem činom je srbska vlada na nedvomen način pred vsem svetom priznala Jugoslovanski odbor kot predstavnika bivših avstrijskih Jugoslovancev in kakor enakopravnega sopogodbnika. Ko je bila med srbsko vlado in »Narodnim Vijećem« v Zagrebu sklenjeno združenje bivše Srbije in bivših avstrijskih Jugoslovancev v eno državo in ko je bil na to imenovan dr. Trumbić prvim jugoslovanskim ministrom za notranje stvari, je jugoslovanski odbor v seji dne 12. januarja 1919 izvolil namesto dr. Trumbića predsednikom dr. Dinka Trnajića ter sklenil, da se bo omejevalo njegovo nadaljnje delovanje le na propagando, z ozirom na to, da je bila ustvarjena vlada, ki je imela zastopati na zunaj in na znotraj vso združeno Jugoslavijo. Okoli 20. januarja 1919 pa je prva jugoslovanska vlada pod predsedstvom Protičevića v zahvalo za istega 4letno požrtvovalno delovanje v tujini, formalno razpustila Jugoslovanski odbor, češ, da si prisvaja legitimacijo zastopanja Jugoslovancev v javnosti ter je istodobno naznanila ta razpustitev vsem antantnim, ne da bi prej stopila v kak razgovor z Jugoslovanskim odborom o vprašanju, kako si zamišlja isti nadaljnje svoje delovanje, ter ne smatra li za potrebno, da se event. sam razpusti. Jugoslovanski odbor je nato v plenarni seji storil sklep, da se ne smatra razpuščenim, ker obstoji na podlagi inozemskega odobrenja, je ponovno izjavil, da si ne prisvaja pravice zastopati nadalje bivših avstrijskih Jugoslovancev na zunaj ter da je pripravljen podpirati s svojo propagando akcijo jugoslovanske vlade in mirovne delegacije, v katerem smislu je predložil vladi v Beogradu primerno izjavo. Na to izjavo ni prejel odgovora. Od tega momenta dalje ni Jugoslovanski odbor imel nobene ingerence na delovanje in poslovanje naše mirovne delegacije ter ni dal istih nobenih nasvetov, katerih mirovna delegacija tudi ni zahtevala od njega. Predsednik naše mirovne delegacije je bil, kakor je obče znano, današnji ministrski

predsednik Pašić. Člani iste pa so bili pok. dr. Vesnić, Mate Bošković, dr. Trumbić, dr. Smoljaka in za Slovenec dr. Žolger in dr. Ribač. Te delegacije so bili pridodani eksperti, med temi tudi en koroški Slovenec. Ni res torej, da je Jugoslovanski odbor, ki za našo vlado že davno ni več obstajal, ko se je šlo za vprašanje Koroške, zavrnil mirovni delegaciji, da je narodna zavest na Koroškem silno razvita ter da je vsled tega treba sprejeti plebiscit, da je naša vlada pod sugestivnim pritiskom Jugoslovanskega odbora pristala na plebiscit, da si zavezniki nudijo mnogo boljše pogoje, ter da so ti slabi svetovalci glavni povzročitelji katastrofe na Koroškem. Svetovalci naše mirovne delegacije so bili nje člani sami in nje eksperti. Jugoslovanski odbor pa ni nikdar zahteval ne pred svršetkom ne po svršetku vojne plebiscita na Koroškem, ker se istemu ni nikdar sanjalo o tem, da se bo zahteval ter sprejel ta plebiscit.

V Ljubljani, dne 20. junija 1921.

Dr. Gustav Gregorin.

Laži in klevete.

»Jutro« ne more biti brez laži in brez klevet. Zato je pod naslovom laži in klevet priobčilo včeraj izbruh svoje onemogle jeze, da se demokratom njih načrt glede Kasine v Ljubljani ni posrečil. Da ne bodo demokrate javnosti farbali imi navedemo dotično obvezno pismo, ki je vključeno na poslopu kazijskega društva v Ljubljani.

Na podlagi paragrafa 18. kupne pogodbe z dne 12. februarja 1836 (entisoč osemsto šestindesetega) se je vključilo dne 13. januarja 1874 (entisoč osemsto štiriindesetega), torej 38 let pozneje, neko obvezno pismo (Widmungskunde), po katerem se Kasinverein obvezuje, da bo to posloje, tudi v slučaju razpusta društva, če bo le mogoče (wenn nur möglich) ohranil za društvene namene. V slučaju pa, da bi bilo neobhodno potrebno posloje prodati (im Falle einer unausweichlichen Veräußerung des Gebäudes) se je pa Kasinverein zavezal, izkupiček ohraniti za zopetno oživitve društva. Dokler pa društvo ne obstoja, sine mestna občina ljubljanska uporabljati dohodke in uporabo premoženja v obče koristne namene.

»Jutro« nesramno zaviha in zlorablja zadevo ob zboru, da bi postavilo g. Peska v slabo luč. Iz izvajanja »Jutra« bi se lahko mislilo, da je g. Pesek postopal na lastno pest ter intrigriral. Konstatiramo, da so postopali vsi trije delegati opozicije, g. dr. Lončar, poslanec Deržič in Pesek soglasno in enako in da so vsi trije uvideli, da ni mogoče sporazuma z demokrati iz enostavnega razloga. Ker ga demokrati sploh niso hoteli.

Res je, da ti trije niso stali pri pogajanjih predloga da naj Kasino pripade »Jugoslovanski Matici«, pač ne je storil to, kot smo že včeraj poročali, g. Hrovatin in je gospod župan, ki je bil navzoč, takoj potrdil, da bi opozicija ta sklep gotovo sprejela. Toda gospodje demokrati so g. Hrovatina takoj napadli, da to ni mogoče, da ni to izvršljivo itd. in najglasnejša med njimi sta bila ravno g. dr. Kramer in prof. Breznik. To je resnica, ki proti njej ne pomaga nobeno izvijanje.

Giolitti.

Rim, dne 12. junija 1921.

Posebna sreča spremlja več nego osemdesetletnega Giolittija. Po vojni je boljševisko gibanje v Italiji vzemalo že zelo nevarne oblike. Delavci so se polastili tovarnen in veleposrevest, postavljali so delavske sovjete, požigali gosposke palače in vile, strahovali meščanstvo in v nek-kih krajih kar proklamirali proletarsko diktaturo, tako da so tudi trezni opazovalci mislili, da je Lenjinovo carstvo blizu. Tak je bil položaj, ko je Giolitti lani prevzel vlado. V najkrajšem času se mu je posrečilo, dovesti boljševisem ad absurdum in vdihniti meščanstvu nov pogum in samozavest. Prevratni elementi so bili iz nevarne ofenzive potisnjeni v precej klaverno defenzivo.

V novembru l. l. se je potem Giolittiju posrečilo izsiliti od Jugoslovije pristane na rapalski diktat. V teh dneh je jugoslovanska delegacija sprejela pogoje, ki so bili mnogo težji nego so bile vse prejšnje, zlasti pa zadnje Nitijeve ponudbe. Pomislimo le na železniško prago St. Peteru-Reka, na Idrijo in Cerkno!

En del laške javnosti tudi s temi, povsem nepričakovanimi ogromnimi pridobitvami ni bil zadovoljen in je zahteval glede Reke, zlasti pa glede luke Baroš nove, dalekosežne koncesije. In glej, v najkrajšem času se posreči Giolittiju izposlovati od beograjske vlade konvencijo, ki stavlja pod predomnanitni vpliv Italije vso reško luko z Deltom in baroškim pristaniščem vred. Italija je postala dejansko in pravno neomejeni gospodar Reke in vseh njenih komunikacijskih prog in sredstev.

Enako srečen je tudi v notranjosti. Železničarji v novih laških pokrajinah so zahtevali posebne doklade in so proklamirali, ker se jim ni vdovoljilo, popolno stavko.

Giolitti izjavlja, da razven že obljubljenih koncesij brez parlamenta nič ne dovoli in da se z železničarji ne bo pogajal, dokler bodo trajala stavka. Delavci vztrajajo; ves promet je paraliziran, no Giolitti ne popušča. Po dvaindesetdnevni stavki se železničarji vrnejo v službo, ne da bi bili izsilili niti ene nove koncesije, z izgubljeno plačo za cel čas stavke in z gotovostjo disciplinarne preiskave.

In ravno te dni izvojeval je novo, veliko zmago. Državni uradniki vseh kategorij so zahtevali zboljšanje svojega materialnega položaja, pred vsem pa dodatek po 200 lir na mesec za vsakega uradnika. Giolitti jim je odgovoril, da je vlada že pripravila zakonsko osnovo za zvišanje uradniških prejemkov, da pa prepušča končno odločitev novemu parlamentu. Socialistične organizacije in voditelji, ki so se bili takoj polastili tega uradniškega gibanja, gnali so uradnike v stavko. To je bil gotovo prvi slučaj, da je uradništvo ene cele države korporativno odpovedalo pokorščino svoji vladi in se poslužilo sredstva, ki je v rabi le pri meznem delavstvu. Giolitti je odgovoril z uporabo disciplinarnih kazni. Voditelje je odpustil iz službe, druge je suspendiral in pogodbene nastavitve je zapodil. Vsega vkupe je bilo suspendiranih 4515, odpuščenih stalnih uradnikov 13, pogodbenih pa 405. Stavka je bila za občinstvo zelo občutna, zlasti radi vstavljanja vsakega poštnega prometa. Javnost se je postavila skoraj vsa na stran vlade in zahtevala najostrejšo mero. Vlada je dala ministrstva in sploh vsa javna poslopja zastesti od vojaštvu in skušala vzpostaviti vsaj delno poštni promet s pomočjo vojakov. Stavkajoči uradniki so kmalu uvideli, da so nasledili hujšakem in da je njihova igra izprehlela. Se na poslance in skušali doseči vsaj to, da vlada prekliče disciplinarne kazni, posebno odpust iz službe.

Giolitti je ostal neizpros in je — zmagal. Včeraj jutraj je agitacijski odbor izdal proklamacijo, s katero pozivlje uradnike, naj se vrnejo v službo in naj se zadovoljijo z obilno, da predloži vlada zakonsko osnovo novemu parlamentu. Ogorčenje proti hujšakem je med uradništvom nepopisno. Giolitti pa je mogel v včeraj prečitnem prestolnem govoru naglašati, da bode ena prvih skrbi vlade — varovanje vladne avtoritete.

Kam spada zgornja Šlezija po svoji gospodarski legi.

Previr za zgornjo Šlezijo med Poljaki in Nemci se suče predvsem okrog gospodarskega vprašanja. Nemci dokazujejo, da spada ta dežela po svoji gospodarski legi k Nemčiji, nemška država brez Šlezije ne more živeti, a Šlezija ne brez Nemčije. Torej mora Šlezija ostati pri Nemčiji. Isto pa dokazujejo tudi Poljaki za Poljsko, češ da Šlezija spada gospodarsko k Poljski. Ni še dolgo, kar se je dokazovalo ravno obratno. Leta 1917., ko so Nemci zasedli večji del bivše Rusko-Poljske in je izgledalo, da se ustanovi neka poljska država pod nemškim nadzorstvom, so voditelji Nemcev v Šleziji, zlasti pa lastniki tovarnen, rudnikov in plavžev dokazovali z vsemi silami, da spada Šlezija k Poljski, s katero jo vežejo vse gospodarske koristi. Seveda so takrat Nemci mislili, da bodo s pomočjo šlezjske industrije eksploatirali in germanizirali celo Poljsko.

Ravnokar so obelodanili Poljaki zelo zanimiv dokument, namreč poročilo društva »Oberschlesischer Berg-Hüttenmännischer Verein« v Katovicah, ki predstavlja vso težko nemško industrijo v Šleziji, takratnemu nemškemu državnemu kancelerju Kuhlmannu. V tem poročilu

zahtevajo naravnost, da mora v mirovni pogodbi Šlezija biti pridružena Poljski in zagovarjajo to zahtevo z zelo tehtnimi gospodarskimi razmerami.

Sedaj trdijo Nemci, da potrebujejo Šlezijo, ker bi drugače morali zmrzniti brez šlezjskega premoga. V dotičnem poročilu pred štirimi leti so pa zatrjevali, da mora Šlezija biti pri Poljski, ker drugače nima kam prodajati svojega premoga. Nemčija ima velike premogovnike v Porenju in na Westfalskem, poleg tega pa še več manjših. Šlezija je preveč oddaljena od središča nemške države, da bi zamogla konkurirati s temi premogovniki. Raditega se v Šleziji premogokopi niso mogli tako razviti, kakor drugje. Odprto mora imeti prosto pot na Poljsko, da bo lahko zalagala s svojim premogom poljsko industrijo in domačo potrebo samo v tem slučaju se bodo zamogli v polni meri razviti šlezjski rudokopi.

Zelo obširno razlagajo v dotični spomenici in tudi zelo stvarno, kako velikega pomena je Šlezija za nemški militarizem. Tukaj se nahajajo vsakovrstne rude, ki so neobhodno potrebne za vojno industrijo. Brez Šlezije bi Nemčija sploh ne bila mogla vzdržati toliko časa v svetovni vojni. Toda Šlezija leži veliko preveč ekscentrično od države proti vzhodu od državni meji in vsled tega so njene meje preslabo zavarovane. Da se zavaruje Šlezija in s tem vojna moč Nemčije, je treba prenesti mejo države daleč naprej proti vzhodu in združiti s Šlezijo tudi Poljsko. — V tem oziru ima spomenica gotovo prav. Šlezija ni potrebna Nemčiji toliko v gospodarskem, kolikor v vojaškem oziru. Brez Šlezije bodo Nemci vseeno lahko živeli, toda ne bodo se mogli

več vojskovati, ker ne bodo imeli bakra, svine, cinka in drugih vojnih potrebščin.

Dalje zahtevajo v spomenici gospodje veliki šlezjski industrialci zvezo s Poljsko, ker mora Šlezija dobivati iz Poljske živež in druge poljedelske proizvode. Nemčija je sedaj že močno industrializirana in ne pridelati niti za sebe dovolj živeža. Šlezija mora dobivati poljske proizvode iz sosednje Poljske. Dalje potrebuje Šlezija industrijskih delavcev, ki so najboljši in najcenejši v sosednji Poljski. Iz Nemčije ne more dobivati svežega dotoka delavskih sil. Obratno pa mora prodajati Šlezija industrijske izdelke na Poljsko in še dalje proti vzhodu. Šlezija more biti torej v najtesnejših stikih s Poljsko, kamor jo vežejo vse gospodarske koristi, med tem ko nima nobenih skupnih gospodarskih interesov z Nemčijo.

Tako so pred štirimi leti voditelji šlezjskih Nemcev z istimi razlogi dokazovali, da mora Šlezija biti združena s Poljsko, kateri se poslužujejo sedaj Poljaki. Nemci sedaj pa pobijajo, kar so dokazovali pred štirimi leti, ko so bili še prepričani, da bodo zavladali tudi nad Poljsko.

Beleške.

Od »Jutra« so nekaj telefonirali. In eminentno narodno jugoslovansko društvo, katerega boritelji smo tudi mi, in katerega delovanje stoji pod kontrolo cele narodne javnosti, je stisnilo rep in umaknilo poslani rokopolis, ki je bil sestavljen ves v interesu tega društva.

Kadar se bo oglašilo v tej stvari in o tem, komu naj pripade Kasino »Jutro«, bomo potegnili omenjeni rokopolis iz predala in povedali datum.

Gospodarstvo.

PLAČEVANJE NEMŠKE VOJNE ODŠKODNINE.

Plačevanje nemške vojne odškodnine se sedaj nima vršiti več v dolarjih, ampak v devizah zavezniških in nevtralnih držav, kakor poroča »United Telegraph«. Od zavezničkov zahtevano plačilo dela prvega obroka vojne odškodnine v znesku 150 milijonov zlatih mark je imelo kakor smo mi izvajali v našem članku pod naslovom »Zakaj se dviga tečaj dolara?« za posledico, da je tečaj dolara poskočil od 122 na 145 kron, ker je Nemčija bila primorana nakupovati dolarske devize po vseh denarnih trgih. Mi smo v navedenem članku izrazili mnenje, da bo reparacijska komisija za prihodnja odplačila na vojno odškodnino morala dovoliti, da Nemčija plačuje v devizah različnih držav z zdravo valuto, kar da bo valuto antantnih držav dvignilo, namesto da na isto pritiska, ako pride omenjena komisija do tega pametnega zaključka ter da ne verujemo, da bo reparacijska komisija, oziroma antanta, samo da Nemčiji škodi, odžagala vejo, na kateri sama sedi. Kakor je razvidno iz navedenega poročila »United Telegraph-a«, je reparacijska komisija prišla do omenjenega pametnega zaključka ter je vsled tega pričakovati, da začne dolar v kratkem padati, kar bo na korist ne le valutam zavezniških držav, ampak tudi ameriški eksportni trgovini, ki močno trpi vsled visokega tečaja dolara: kar otežuje izvoz ameriškega blaga v Evropo.

+ Razpis dobave ovsa za Dravsko divizijsko oblast. Komando Dravske divizijske oblasti potrebuje za skladišča in sicer v Ljubljani 120.000 kg, v Mariboru 110.000 kg in v Celju 20.000 kg ovsa in pozivlje interesente, da stavijo komandi v Ljubljani brzojavno ali pisмено ponudbo franco skladišča. Skladišča imajo železnične trole. Dovoljen je 1% nečistoče. Relativna teža najmanj 41 kg. Oddaja se brez vreč ali v vojnih vrečah. Dobavni rok je od 1. do 10. julija t. l. Kavcija znaša 10%. Razpis je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. (Štev. 5161).

+ Nemško blago, ki je oproščeno 50% vrednosti. Izišla je naredba osrednje vlade, s katero se vse blago, ki je bilo na poti uredba o plačevanju 50% vrednosti, oprošča tega plačila. Za dokaz služ železniški ali parobrodni tovarni list.

+ Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah Drž. posredov. za delo v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 5. do 11. junija 1921 dela 284 moških in 159 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa

iskali 301 moških in 176 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 246. Promet od 1. januarja do 11. junija 1921 izkazuje 14.318 strank in sicer 7280 delodajalcev in 7033 delojemalcev. Posredovali so je izvršilo v tem času 3634. Dela iščejo: pisarni, moči, kovinarji, pekl, mlinarji, mesarji, natakariji, natakarike, strojniki, kurjači, sedlarji, trgovci, sotrudniki, prodajalke, dninarji, dninarice, polji, delavci, polji, delavke, perice, bolni, strežnice, vajenci, vajenke itd. V delo se sprejemajo: hlapci, dekle, monterji, kleparji, mizarji, čevljarji, zidarji, tesarji, delavci in delavke v opekarni, stavbi ključavničarji, opekarji, služkinje, kuharice, sobarice, vajenci, vajenke itd.

+ Kr. italijanski konzulat v Zagrebu obvešča sosedarjake, da na temelju člena 249 st. germanske mirovne pogodbe poteče dne 16. julija t. l. rok, do katerega se imajo avstrijski vladi predložiti zahteve za povratek imovine, ki so bile predmet razlastitve v področju bivšega avstrijskega cesarstva in ki še danes obstojajo.

+ Trgovinska pogodba med Poljsko in Romunijo. Pogajanja poljske in romunske delegacije za ustvaritev trgovinske pogodbe so končana. Skoraj v vseh točkah se je ostala samo teritorialna vprašanja in vprašanja glede uporabe glede uporabe romunskih pristanišč po poljskih, kakor tudi nekatera manj važna vprašanja.

+ Katastrofalen položaj danske industrije. V Kopenhagnu se je vršil pretečen teden velik kongres danskih industrijalcev, kjer se je razpravljalo o kritičnem položaju danske industrije. Po sklepu tega kongresa naj trgovska zbornica zahteva od vlade, da ji pomaga iz tega katastrofalnega položaja.

+ Povišanje telefonskih pristojbin v Avstriji. Kakor se uradno poroča, bo moralo prometno ministrstvo v bližnjem času zvišati brzojavne in telefonske pristojbine. Besedni tarif za brzojavke v tuzemstvu se bo zvišal za navadne brzojavke na štiri krole, za časopisne brzojavke na dve krole in najmanjša pristojbina na štirideset kron. V prometu z Nemčijo, Švico, Jugoslavijo, Češkoslovaško in Madžarsko se bo zvišala besedna pristojbina na šest kron, oziroma na tri krole, najmanjša pristojbina pa na šestdeset kron. V prometu z Italijo se bo zvišala besedna pristojbina na devet kron, oziroma na 450 K, najmanjša pristojbina na 90 K. Za drugo inozemstvo se še le pred kratkim povišale pristojbine ne bodo povišale. Telefonske pristojbine za inozemski promet se bodo zvišale za 200%, telefonske pristojbine na Dunaju za 80 do 150%, zunaj Dunaja pa za 100%. V telefonskem prometu s Švico se bodo pristojbine močno povišale, ker se doslej še ni primerno vpoštevala težajna razlika med krole in švicarskim frankom. V prometu z Madžarsko se bo po vzajemnem sporazumu valuta zlatih frankov vzela za podlagu pristojbinskih računov. V prometu s Češkoslovaško in Poljsko pa se bodo računale tuzemske pristojbine z gotovimi pribitki.

Dnevne vesti.

— Uredništvo Jugoslavije. V Vašem cenjenem listu z dne 22. t. m., v članku »K vprašanju ljubljanskega Kasinovevina« se nahaja ta-le pasus: »To niso potrdili le različni strankarji, temveč je izjavil s svojo častno besedo tudi dr. Šmalc, da je iskal s prijavnico 25 univerzitetnih profesorjev zamenjati B. Benca, kar je le ta tudi sam priznal in se izgovarjal s tem, da je imel dopust. — Prosim, blagovolite popraviti to netočnost po resnični moji izjavi, ki je bila ta-le: »B. Benca sem iskal v soboto do določenega termina s prijavnico 25 kandidatov, med temi so bili vsučiliški profesorji, slovenski pisatelji in odborniki Slovenske Matice, a ga nisem našel.« Z odličnim spoštovanjem dr. Matej Šmalc.

Zgorajšnji popravek lojalno priobčujem. V hipni stillizaciji včerajšnjega članka je naš poročevalec izpustil »slovenski pisatelji in odborniki Slovenske Matice«, kar pa ni dejstvo, da gospod Benca ni bil na našem mestu, ničesar ne izpremeni.

— Podporniki edinstva in njihov fond. Ministerstvo prosvete je poslalo v Ljubljano »bagatelo« milijon dinarjev za »podpornike edinstva«. Na račun, ki ga bo položilo odgovorno mesto o tem fondu, so razni boritelji za edinstvo naroda zelo zadovoljni. Kolikor smo zvedeli dosedaj, je dobilo nekaj voditeljev nekaterih organizacij po par sto kron, neka akademija (tega imena pa pri nas še dolgo nismo slišali) pa baje 400.000 K. Kam je šlo ostalo, vemo pa tako malo kakor o tej »akademiji«. Za pojasnilo bi bili zelo hvaležni, kajti ta denar je denar naroda.

— Naše kulturno delo v Parizu. »Jugoslovanska Sekcija Instituta Slovenskih Nauk« v Parizu, katere »Kulturni Odbor« zadnji čas posebno deluje, tiska kot najnovjšo izdajo »Sedanjih vprašanj« (Questions contemporaines), knjigo »Način življenja Jugoslovancev«, ki jo je spisal na francoski akademiji znanosti g. Louis Leger.

— Kranjska industrijska družba na Jesenicah je baje nacionalizirana, toda le v toliko, da s poslovenjeno firmo na zunanji sesti slovensko javnost. Notranji ustroj pa je ostal nemški, uradništvo je nemško in z vodovod na slovenske dopise nemško odgovarjati. Zaradi »nacionalizirane« industrijske družbe bi si morale naše trgovske tvrdke in zavodi držati nemške dopisnice ali vsaj tolmače, samo, da ostanejo nemško nacionalni uradniki in službi pri družbi. V očigled naši malomarnosti in popustljivosti si naduti tujci brez skrbi privoščajo tako krvava izživanja.

— Razpuščeno društvo, Društvo »Zarja« na Brezovici je razpuščeno iz državnih interesov.

— Nov odvetaletnik v Slovenjgradcu. G. dr. Ferdo Pirnat je položil odvetaletnik izpet ter je vpisan v imenik odvetaletnikov s sedežem v Slovenjgradcu, kjer je že dosedaj vodil pisarno pok. dr. Rajha.

— Umrli le na Dunaju dvorni svetnik dr. Viktor Urbantschitsch, rodom iz Goranske. Pokojnik je bil izredni profesor in vodja klinike za ušesne bolezni. Izdal je tudi učeno knjigo o zdravljenju ušesnih bolezni, ki je prva čna knjiga te stroke.

— Pazite na otroke. V ljubljansko bolnico so pripeljali težko ranjeno šletno Franco Kršičevo iz Borovnice. Otrok je vtaknil nož v kolo, ki mu jo je zdrobil. — V Hostah je padel z drevesa 12letni sin ključavničarskega mojstra v Novem Vodenju in si zlomil roko ter pretresel glavo. Poskobe so težke.

Slab kup. V nedeljo se je vršila v Podrečah pri Kranju veselica. Od te veselice je pa ostalo v sodčju še nekaj vina in Jakob Mohorič, posestnik iz Podrečja je ponudil Josipu Rozmanu delavcu od ravno tam, rekoč: tu v sodčju je gotovo ostalo še pet litrov vina, kdo ga kupi? Rozman dvigne sod in po teži je takoj spoznal, da je v sodu še več kot 5 litrov vina. Zbrali so denar in plačali vino Mohoriču. Pri točenju pa so doznali, da je bilo vina več kot 10 litrov in to je Mohoriča tako pogrelo, da je zagrabil za poleno, s katerim je bil podložen sod in udaril z njim Rozmana po desni roki. Ko se mu je Rozman postavil v bran, zagrabil je Mohorič za nož in ga za trikrat sunil v hrbet.

— Zglasila se sprejem v I. letnik drž. moškega in ženskega učiteljskega v Ljubljani sprejema ravnateljstvo v nedeljo, dne 10. julija t. l. od 8.—12. ure. Vnvanji učenci se lahko zgledajo tudi pisмено. Učenci (učence), ki so dovršili s povoljnim uspehom 4. razred srednje šole (liceja) ali nastavi razred meščanske šole, se sprejmejo brez izpita. Sprejemni izpiti za ostale — ako bo še kaj prostora — se bodo vršili 9. in 10. septembra.

— Prošnja iz Koroške in Meziške doline: Da uridimo naš mladini ljubzen do domovine, ji moramo dati priliko, spoznati svoj narod. Ako hočemo to doseči, moramo skrbeti, da se mladina izuči kake obrti v domovini. Zato se obračamo na vse obrtnike in trgovce, ki rabijo obrtni in trgovski naraščaj, da se pisмено obrnejo na podpisani urad. Učenci bi morali imeti seveda celo oskrbo pri svojem gospodarju. Mladina se zanima osobito za ključavnice.

čarstvo in mehaniko, zato se prosim, da se omenjeni obrtniki na to ozirajo. Mladina je iz Meziške doline in deloma tudi iz zgubljene Koroške. Dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista.

Ljubljana.

— Comte Begouen. V torek se je pripeljal v Ljubljano slavnj publicist in znanstvenik grof Begouen. Na kolodvoru so ga pozdravili v imenu pokrajinske vlade poverjenik za uk in bogočastje dr. Skaberne, v imenu univerze pa rektor dr. Riz. Zupančič in prof. dr. Zolger. Gosp. grof je gost ljubljanske univerze ter stanuje v hotelu »Union«. Iz Ljubljane odide na Gorenjsko in Dolenjsko, odkoder se poda na Šajersko. Vsa njegova pota so posvečena znanstvenemu proučevanju. Slovenci smo veseli in ponosni, da nas je obiskal preizkušen zagovornik.

— Comte Begouen bo imel v petek, dne 24. t. m. ob 8. zvečer v zbornici univerze (deželni dvorec) predavanje o prehistorični umetnosti. Predavanje je javno in za vsakega prost. Vendar se občinstvo vabi, da si zagotovi prostor v dvorani, kjer so sedeži numerirani, v četrtek ali petek dopoldne (od 10. do 12.) na univerzitetnem sekretariatu. Za galerije ni potreba posebnih vstopnic. Prepričani smo, da bo občinstvo znalo ceniti odličnega znanstvenika in iskrenega prijatelja našega naroda ter napolniti predavalno dvorano.

— Alera Kovač - Kogoj. Marj Kogoj, skladatelj in kritik v Ljubljani je svoječasno precej ostro ocenil opernega pevca Leopolda Kovača iz Ljubljane. Kovač se je čutil užaljenega in je smatral kritiko kot osebno in pretirano slabo. — Zadolost je doživel kritiki s tem, da je 13. aprila t. l. osebno napadel Marijo Kogoj pred dramskim gledališčem, insceniral tragedijo na cesti, in pretepel svojega kritika. Zaključila se je cela zadeva pred okrajnim kazenskim sodiščem tako, da je bil Leopold Kovač obsojen zaradi prestopka zoper telesno varnost na 600 K globe, Uroš Truhovič pa kot soudeleženec, ki je pri isti priliki odstranil Kovača ovire in mu daljal pogum na 200 K globe. Nerazdelno plačata oba Kogoj za bolečine, zdravniško spričevalo in očala 654 K, za ostalo odškodnino pa je zavrnilo sodišče tožnika na pot civilne pravde.

— Samomor srbskega akademika. Služatelj filozofske fakultete na ljubljanskem vseučilišču Obradović Milan iz Lozice v Srbiji, o katerem smo poročali, da se je ustrelil v Logu zaradi pomanjkanja in bede leži še vedno težko ranjen v bolnici. Cela zadeva še ni popolnoma pojasnjena in se še ne ve ali se je Obradović ustrelil sam, ali pa je bil ustreljen.

— Živega kanarčka je našel dr. Mur-nik Viktor v Knašljevci ulici.

— Pobegnili so od svojih starišev na Bleiweisovi cesti št. 15 18letna hčerka Marija Zajc, Sumijo, da je šla v Gorico. — Od oddelka za zaščito dece v Ljubljani je pobegnila 12letna Zore Ivanka, rojena Primorka. Dekleta so zasačili svoječasnno na glavnem kolodvoru v Ljubljani, kjer je ukradla ženski ročno torbico s 700 kronami denarja.

— Československa sportovna XI. dovoljuje si timo zvati vsechny, o česky sport se zaljubljeni Čechy v Ljubljani, do ustanovljici schuze, konane ve čtvrtke dne 23. června o 8.5 hod, večer v restauraci »Narodni dom« s naslednjim programom: Volba predsedy, mistopredsedy, pokladnika, jedutele (sprave domu), 4 členu vyboru a kapitana; volne navrhly a ruzne. Ustavujici vybor.

— Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo se obrača do cenj. g. trgovcev in zavodov s prošnjo, da zopet pokažejo svojo naklonjenost do tega toli potrebnega društva in mu blagovolijo nakloniti primerne darove za srečelov društvo veseliče dne 3. julija. V to odpru šiva pooblaščenj člani se zglašje pri njih tekem prihodnjega tedna. Denarnih prispevkov člani ne smejo sprejemati. — Odbor.

— Na liceju v »Miadiki« so razstavljene ročna dela in risbe gojenk v dneh 23. 24 in 25. junija. Razstava bo otvorjena v četrtek 23. t. m. ob 11. uri. Častito občinstvo je vabljeno, da si ogleda v času od 8.—13. in 15.—19. ure. — V soboto dne 25. t. m. se pridruži tej razstavi razstava kuhinjskih izdelkov licejske gospodinjke šole. Podrobnosti bodo še priobčene.

— Vojaški koncert na vrtu hotela »Union« v Ljubljani se vrši v četrtek dne 23. t. m. od pol 8. do pol 11. zvečer.

— Krajevna organizacija NSS za dvorski okraj priredi v soboto, 25. t. m. zabavni večer v restavraciji »Zlatorog« v Gosposki ulici. Na sporedu so pevske točke in godba tamburaškega orkestra »Bratstvo« ter nastop slavnega indijskega čarovnika Nyaya-Sahiba, ki se na potu v Italijo ta večer ustavi v Ljubljani.

Maribor.

Osebnost. Dr. Leopold Leonard je prejel iz ministrskega predsedništva brzojavno obvestilo, da je prevzet v Beogradu v državno službo ter se vabi, naj se čimprej predstavi na svojem novem službenem mestu. Da počasti tuk. podružnica Jug. Matice svojega zaslužnega odbornika in vnetega narodnega delavca pred njegovim odhodom iz Maribora, mu je priredilo v sredo večer peslovilni večer v restavraciji Narodnega doma.

Izpred mariborske porote. Viničar Josip Exerl iz Rožpoha, ki je dne 2. februarja v Gornji Sv. Kungoti brez povoda ustrelil v vojaško puško posestnico Marijo Sori, mater 8 otrok, je bil v pondeljek obsojen od porote na smrt na vešalih. — Vodja okrajne bolniške blagajne v Zg. Radgoni, 24letni Josip Spavzapan iz Gorice, ki je poneveril v škodo bolniške blagajne v dobi od 30. junija 1920 do 11. februarja 1921 okrog 30.000 K, je bil v torek pred poroto obsojen na 18 mesecev težke ječe.

Avtomobilska zveza Maribor-Ljutomer. Ker nova družba, ki je uvedla začasni avtomobilski promet med Mariborom in Ljutomerom se ni dobila zaprežene koncesije, je pred kratkem opustila že uvedeni in nujno potrebni ustrezajoči avtomobilski promet na tej progi Tako so S. Gorice zopet odrezane od Maribora. Ustavljen ni samo osebni promet, ampak tudi pošta se dostavlja v šentlenskem okraju tako neredno in počasni, kakor morda niti v Albaniji ne. Ali je res ni oblasti, ki bi tem skrajno čudnim razmeram mogla odpruči?

Mariborsko gledališče uprizori v četrtek »Orfej v podzemlju«, v soboto pa kot častni večer tenorista Šimenca opereto »Caričine amaonke«.

Celje.

Celjska evangeljska občina. Minulo nedeljo je bil z običajnimi slovesnostmi od seniorja Frica Maya uveden v službo vikar Gerhard May.

Nemške lišne rede najdemo še vedno v raznih celjskih hišah celo v slovenskih. Skrajni čas bi že bil, da bi se isti zamenjali s slovenskimi. Čudimo se, da slovenske stranke tega ne storijo same.

Cvetlični dan priredi poverjenišvo organizacije vojnih invalidov v Celju v korist invalidom, vdovam in sirotam na dan 29. junija.

Preko 30.000 kron čistega dobička je prinesla zadnja velika prireditve podružnice Jugoslov. Matice v Celju.

Podružnica Družbe Sv. Cirila in Metoda v Gaberjih pri Celju ima danes v sredo 22. t. m. zvečer v Sokolskem domu svoj redni občni zbor.

Stanovanjska in stavbena zadruga v Celju ima danes v sredo 22. svoj občni zbor ob poln 8. uri zvečer v Narodnem domu.

DRUŽBA SV. MOHORJA V NEVARNOSTI.

Družbi sv. Mohorja preti nevarnost, da ne bo mogla več delovati za Slovence po svojem prvotnem namenu. Družba je bila ustanovljena za vse slovensko ljudstvo. Nad 90% vseh družbenih članov biva v Sloveniji, kjer naj je tudi sedež Družbe. V vodilih opravilnega reda Družbe se izreče imenljivo dosmrtni člani, torej člani vse Slovenije, kot tisti, ki odločujejo o imenju in vodilih družbenega opravilnega reda. Dosmrtni člani morajo torej odločiti, koliko in kako se morajo pravila in vodila izpremeniti, da bo Družba ostala tudi vnaprej voditelja in vzgojitelja vsega našega naroda. Zategadelj se pa družbeni odbor ne sme več voliti po celovških družbenikih, kakor tudi Družba ne more imeti še nadalje svojega sedeža v Celovcu, kjer ni ne zadosti slovenskih lišteranih ljudi in ne svobode.

Upali smo, da bodo vsi odborniki ostali pri svojem prvotnem sklepu glede premestitve družbenega sedeža na Prevalje. Žal, da dobivamo iz Celovca povsem neugodne odgovore. Nastal je spor, ki ga je treba poravnati in to čimprej, da se narodno imetje, nabrano med vsemi Slovenci, ohrani slovenskemu narodu. Zato se zdaj razpošiljajo poverjeništvom potrebna pojasnila in glasovnice za dosmrtno člane. V mestih se naslavljaajo tiskovine na posameznike, kolikor so znani naslovi. Poverjenike in dosmrtnike pa prosimo, da sestroj sodelovanje pri tej izredno važni zadevi za svojo narodno dolžnost. Dosmrtniki naj se čimprej zglašje pri svojih krajevnih poverjeništvih, da nam poverjeniki nemudoma morejo vrniti podpisane glasovnice.

Naš novi podlistek

M. Zévaco:

! začne izhajati prihodnji teden.

Koroško.

Slovenska zmaga na Koroškem. Sedaj je ugotovljeno, da je Koroška slovenska stranka dobila pri volitvah v deželni zbor nad 10.000 glasov ter so vsled tega izvoljeni za deželne poslance dr. Mišič, Kraiger in Vošpernik. Pred vojno so imeli koroški Slovenci le po 1. največ 2 poslance.

Kako respektira koroška uprava mednarodno pogodbo. Učiteljica Helena Setina v Apačeh je šla dne 14. maja 1921 s pravilnim potnim listom v Smihel pri Pliberku. Pri orožniški postaji (Hrustu) lo orožniki ustavijo, da se legitimira. Zahtevali so »Impfezeugnis«. Ker ga ni imela il pravi orožnik, da se mora ali vrniti, ali pa bode 42 dni kontumicirana. Tako so jo prisilili, da je šla nazaj čez mejo.

Slovenski delavci se še vedno odpuščajo. Slovenec Filip Kaltenhauser iz Blata je bil zaposlen na kolodvoru v Pliberku. Na dan slovenske zmage pri občinskih volitvah občine Blato dne 24. aprila t. l. je ustrelil parkrat iz nožnarjev. Dne 27. aprila t. l. pa ga nahruil pri delu delavski paznik Lubas radi tega, češ, držiš s temi »črnimi (Slovenci), a kruh je pa le dober soc. dem.« Bil je od dela odpušen.

NASTOP KONSERVATIVISTOV GLASBENE MATICE.

Prvi nastop konservativistov Glasbene Matice v Ljubljani se vrši v petek, dne 24. t. m. ob 8. uri zvečer v Unionski dvorani. Letos preteče dve leti odkar si je Glasbena Matica ustanovila svoj konservatorij, ki se bo sukcesivno — tekem let — v celoti izgradil. Nastavke za vse stroke in oddelke konservatorija že ima. Ker traja konservatorski izborjenje po raznih strokah 6—10 let in se mora notranjemu delu posvečati največja pozornost, bodo smeli po sklepu konservatorskega sklepa javno nastopati le gojenci zadnjega event. še predzadnjega letnika in to z razloga, ker morajo resne študije v interenm mirno in brez hrupa potekati. Vežbanju in nastopanju gojencev pa bo dana možnost in obveznost čim večkrat v leta nastopati v internih vajah in priredbah pred učiteljskim zborom in gojenci. V petek nastopi v Ljubljani prvič v večjem obsegu orkester gojencev. Sviralo bo 49 m.č., izmed teh je 45 domačinov - Slovencev, gojencev konservatorija in le 4 sodelujoči so poklicni glasbeniki. Izvajali bodo londonsko Haydnovo simfonijo, orkestralni stavek gojenca kompozicijskega oddelka P. K. Kolba in izvršili spremljevanje klavirskega solo - nastopa. Orkester gojencev je v letošnjem šolskem letu sledeče sestavljen: 12 I. gosli, 9 II. gosli, 4 viole, 4 čeli, 2 kontrabasa, 2 flavti, 2 oboi, 2 klarineta, 2 lagota, 2 rogova, 2 trompeti, 2 pozavni in 2 tolkali. Z dovoljenjem vojaških oblasti in kapelnika dr. Čerina se kot gojenci konservatorija vežbajo tudi volaški elevi. Oni so in nastopajo kot gojenci konservatorija. Važnost in potreba gojitve in izobraževanja v orkestralni stroki, leži na dlanj. Gojitve komorne glasbe na konservatoriju pa se dokumentira z izvajanjem 2 stavkov Borodinovega kvarteta.

O resnem delu in stremiljenju konservatorija Glasbene Matice naj se občinstvo samo blagovolj prepričati.

Sokolstvo.

Sokol I. izdaja železniške legitimacije za znižano vožnjo v Osijek onim, ki so se prijavili do 15. t. m. v četrtek in petek od 16.—19. ure v društveni sobi.

Ljubljanski Sokol izdala železniške legitimacije za zlet v Osijek onim, ki so se prijavili, v sredo in četrtek od 18. do 20. ure zvečer v odborovi sobi v Narodnem domu.

Sport in turistika.

Francoska nogometna reprezentanca je prispela včeraj popoldne v Ljubljano. V moštvo je 6 francoskih internacionalcev. Današnja tekma proti reprezentanci Slovenije je prva tekma s Francozi v Jugoslaviji. Pričetek tekme je določen na pol 7. uro, torej tako kasno, da ji bo vsakdo mogel prisostvovati. — Da ne bo pri blagajnah navala, se priporoča, nabaviti vstopnice v predprodaji pri Kancu in Pevaskeu v Židovski ulici. Blagajne na prostoru se otvorijo ob pol 18. uri.

Gledališče in glasha.

Pevski zbor Glasbene Matice. Člani pevskega zbora, ki še niso bili preizkušeni iz petja, naj pridejo zanesljivo danes, četrtek 23. t. m. ob pol 9. uri zvečer v dvorano št. 14.

Mali oglasi.

Prodaja se:

TRGOVSKA HIŠA za vsako podjetje proda pisarna Zagorski, Maribor, Bavarska ulica 3. 1099

HOTEL 20 sob, mesarija, trgovina pri kolodvoru.

POSESTVA po 4, 8, 13, 25, 30 in 34 orahov z pohištvom in vsemi kulturami.

DVE TRINADSTROPNI HIŠI najlepši v Mariboru 400.000 din.

AUTOMAT

»Gramofon« na 2 valjarja, dobro ohranjen, igra zelo glasno, se proda. Cena jako ugodna. Vinko Ambrožič, Gor. Logatec. 1098

RADI SELITVE

se ceno proda dobro ohranjen klavir. Na ogled v trgovini Stergar, Leskovec pri Krškem. Istotam je na prodaj čez 700 komadov različnih nad 20 let starih znamk vseh držav. 1097

SVAKOVRSNE RAZGLEDNICE

umetniške, historičke, ljubavne itd. — Papir svake vrsti uz vrlo jeftine cijene na di Českojugoslovenska knjižara J. Herek, Zagreb. 1082

PREVZAMEM VEČJO MNOŽINO

HLODOV

za takojšnje rezanje proti plačilu pod ugodnimi pogoji na svoji žagi Ivan Šiška, parketna tovarna in parna žaga v Ljubljani, Metelkova ulica 4. 1086

Kupi se:

BALIN - KROGLE

nove ali stare, kupi takoj R. Herzog, gostilničarka »pri Levu«, Gosposvetska cesta šte. 16. 1096

Službe:

KROJAŠKI POMOČNIK,

dobro izveščen in vajence se takoj sprejme pri A. Medvedšek, krojač, Loke št. 20 pri Trbovljah. 1096

SPREJMEM VAJENCA

s primerno naobrazbo Kunc Franc, fotografski atelje, Ljubljana, Wolfova ulica. 1098

VEČ MEHANIČOV

za dvokolesa in otroške vozičke se sprejme. F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4. 1097

SPREJMETA SE

dva učenca za trgovino s primerno šolsko naobrazbo in pošteno vzgojo. Sprejme se tudi zanesljiv hlapec. Nastop takoj. Frano Majdič, Kranj, trgovina s špecerijskim in kolonialnim blagom, delikatesami in deželimi pridelki. 1067

2 MLADA PRIPRAVNA DELAVCA

sprejmem, katera bi izučili v papirni stroki. Prednost imajo oni, ki so se izučili kakoga obrta ali dovršili obrtno šolo. Kartonažna tovarna J. Bonač sin Ljubljana. 1068

VEČ ČEVJARJEV

za prvovrstno delo sprejme takoj v službo trdka Dragotin Rožič v Mariboru, Koroška cesta 19, proti prvi mariborski tavrili. Ponudbe na trdiko. 1078

URADNIK VELIKE TOVARNE,

vesten v zaračunavanju plač, prejemanja in oddaji blaga želi spremeniti neodpovedano službo. Cenjene ponudbe pod »Zanesljiv« na upravništvo »Jugoslavije« 1085

GOSPODIČNA IŠČE UČITELJICO ZA SRBOHRVAŠČINO.

Glavno je konverzacija. Cenjene ponudbe pod »Srbohrvaščina« na upravo lista. 1089

Razno:

RUSKA KNJIZEVNOST.

Tražite cjenike ruskih originalnih knjiga od Českojugoslovenske naklade J. Herek, Zagreb. 1081

JIRASEK: FILOZOFSKA HISTORIJA.

K 30.—. Sjajni historički i ljubavni roman. Upravo izašao. Naručite si odmah kod Českojugoslovenske naklade J. Herek, Zagreb. 1080

SOBO

event. s hrano išče uradnica. Ponudbe na upravo lista pod »J 30«. 1095

SPREJEMAJO SE

v popolno popravilo, dvokolesa, otroški vozički, razni stroji in deli. Emaliranje z ognjem in ponikljanje. F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4. 1095

MESEČNA SOBA

v Ljubljani za 3 odrasle osebe se išče za takoj. Ponudbe pod »Učiteljstvo« na Aloma Company, d. z o. z. v Ljubljani, Kongresni trg 3. 1087

Zelena luč.

Tu je, ki je bil dospel z večernim vlakom iz Kodanja. Je stopil v vežo odličnega hotela »Pod Lipami«. Ravatelj hotela e zvedavo pomeril suhljati, gladko obrtiti doščev obraz ter njegovo visoko postavbo. »Američan«, ga je določil sam pri sebi.

Njegov pogled se je srečal s pogledom dveh hladnih, sivovijšnih oči, in miren glas mu je rekel z rahlim ameriškim prizvokom: »Jaz sem Mr. Sanderson iz Novega Jorka. Ali sta moji sobi rezervirani?«

»Da, Mr. Sanderson,« se je vneto vteknil vratar. »Številki 45 in 46. Vašo brzojavko iz Kodanja smo dobili snoci.« Sanderson je pokimal.

»Sicer pa imamo tudi že pismo za vas. Izvolite.«

To reki je azročil Američanu podolgast ovoj, ki ga je ta pogledal in spravljal v žep.

»Najrajši bi šel takoj v svojo sobo.«

»Prav, Mr. Sanderson. Dovolite, mi, da vas spremim osebno v vaše prostore.« Ravatelj je krenil naprej, odprl vrata v dvigalo in povabil Američana vanj. Takoj nato je šinilo dvigalo v zgornje nadstropje.

V enem izmed klubnih naslanjačev, ki so se košatili ob stenah veže, je sedel starejši gospod v smokingu; po kretnjah, držanju in vsem ostalem se mu je poznalo razločno, da je bil nekdanji oficir. Z izrazom najgloblje

zanimanja je gledal velik časopis. Ko je Mr. Sanderson povedal svoje ime, se je stari gospod naglo ozrl v novoročleca. Neopazno je nagnil časopis na stran in sledil tuju z očmi, dokler ni izginil z dvigalom vred. Nato je vstal, krenil počasi k stopnicam, ki so bile tik zraven dvigala, ter se napotil v prv nadstropje. Zgoraj je srečal ravatelja, ki se je vračal v pritličje. Stari gospod mu je lahno pokimal z glavo in odkorakal brez naglice po hodniku, s pogledom uprtim v številke sob, ki so se vrstile mimo njega brez konca in kraja. Pred številko 45 se je ustavil, ozrl se naglo in portkal.

»Come in.«

Stari gospod je odprl vrata; še hip, in stal je pred Mr. Sandersonom, Američanom.

»Mr. Sanderson iz Novega Jorka?«

»Da.«

»Prav. Hotel sem vas obvestiti, da bo gospod Wendland čez kake četrt ure tukaj.«

»Hvala vam, gospod nadzornik. Kaj še?«

»Hotel je obkoljen. Jaz sedim spodaj v veži, v drugem klubnjaku pri dvigalu. Naročeno mi je, da naj vam bom na razpolago, ako bi me potrebovali.«

»Hvala vam, gospod nadzornik.« Po teh besedah je stari gospod odšel.

Američan si je bil dal primesti tople vode in je baš izkladal svoj kovček, ko je pozvonil sobni telefon. »Gospod Wendland je tu,« je javil vratar. »Pravi, da je dobil pismo, v katerem mu sporoča Mr. Sanderson, da želi z njim govoriti. Je li resnica?«

»All right, vratar; pošljite ga ga gor.«

Začulo se je rahlo brnenje dvigala; nekdo je nekje zaloputnil vrata; v naslednjem trenutku je potrkal sobni strežaj na številki 45 in spustil tuja noter. Obilnemu in širokoplečnemu gospodu je utegnulo biti nekaj več nego štirideset let. Črte njegovega obličja so bile nekam vznemirjene in v njegovih očeh se je izražala neutajljiva razdraženost. »Ne poznam vas, Mr. Sanderson,« je izpregovoril, ne da bi se bil predstavil. »Pravzaprav se čudim samemu sebi, kaj me je premotilo, da sem se kar tako odzval povabilu neznane človeka. Danes opoldne dobim na vsem lepem pismo, ki mi veli, da naj se oglašim nocoj ob osmih v tem hotelu pri gospodu Sandersonu. Ali ste mi pisali to pismo vi ali kdo drugi, mi je neznano. Vsekako pa ne razumem, kako morejo ljudje tebi nič meni nič razpolagati z mojo osebo, in vas nujno prosim, Mr. Sanderson, da mi to razložite. Česa želite od mene?«

Kdo ste? In končno — odkod veste moje ime?«

Mr. Sanderson ni trenil z obrazom. S prijaznim smehljajem je pogledal razburjenega gosta in mu vlijudno pokazal listol, veleč: »Ali ne bi rajši sedli?«

Napol zlovoljno se je spustil gost v naslanjač in napeto pogledal Američana v obličje.

»Vi ste lastnik penzionata na Viktorijini cesti?« je povzel Mr. Sanderson s mirnim glasom.

»Da,« je odgovoril gospod in je zno srčito namrdil obraz.

»Izvrstno. Nedavno tega je stanoval pri vas neki gospod —.«

»Pri meni je stanovalo mnogo gospodov,« ga je osorno prekinil lastnik penzionata.

»V mislih mi je določena oseba. Vojaški ataše Sanno.«

Lastnik penzionata, ki se je spet pripravljaj na resat odgovor, je z odprtimi usti pogledal Američana. V naslednjem hipu je hotel skočiti na noge; toda Mr. Sanderson mu je položil roko na ramo in rekel mirno: »Le sedite, gospod Wendland. Rad bi vas vprašal še marsikaj.«

V pogledu, ki ga je uprl Wendland v Američana, sta se prelivala osuplost in strah. Nato je dejal z negotovim glasom: »Kdo ste, Mr. Sanderson, mi je znano. In kaj nameravate, tudi ne vem. A to, da omenjate vojaškega atašaja Sanna, mi

priča, da veste nekaj o stvarih, ki se tičejo mojih nazasebnih razmer. Kako je to mogoče, ne razumem; niti ne razumem, kam meri naš razgovor. Preden vam odgovorim, vas moram potemtakem prosi, da mi pojasnite, kaj nameravate s tem zasliševanjem: da je ves najin pomenek zasliševanje in nič drugega, mi je namreč jasno kakor beli dan. Govorite, ali pa ne zinem niti besedice več. Kdo ste, Mr. Sanderson?«

Američan je mirno pogledal gosta s svojimi hladnimi sivimi očmi ter rekel počasi: »Kaj nameravam, zveste v teku razgovora. Vprašali ste me tudi, kdo sem. To vprašanje mi je dokaz, da dvomite o pristnosti mojega imena. Vaš dvom ni povsem upravičen. Povedati vam hočem svoje pravo ime; nemara vam bo že znano.«

Gospod Wendland se je poluglasno zasmel. »Ne vem, odkod naj bi vas poznal,« je odgovoril osorno. »Z Ameriko nimam nikakih stikov. In če se nepišete baš Woodrow Wilson ali Thomas Edison, vam lahko povem naprej, da mi je vaše ime najbrže povsem neznano.«

(Dalje prihi.)

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

Pred nakupom

naj si vsakdo

ogleda veliko

zalogo

jedilnega orodja, jeklenega in

aluminijevega, potne košare, čev-

jarskega orodja, rične in zapon

za čevlje, sukanca, gumbov, ve-

zenin in našivkov ter vse druge

potrebščine za krojače, šivilje,

čevljarje in sedlarje pri

Josip Petelinc-u,

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Največja izbira! Nizke cene!

NA VELIKO IN MALO!

Inženier Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni

stavljal inženier

LIUBLJANA,

Hilšerjeva ulica šte. 7.

Specijel. stavbeno podjetje

za betonske, železobetonke

in vodne zgradbe.

Izrada vodnih sil.

Tovarna usnja v Radečah

sprejme takoj

treznega in zanesljivega

čuvaja - vratarja

Prosto stanovanje. Oženjeni brez

otrok, ki so v podobnih službah

že služili, naj stavijo svoje po-

nudbe na gornji naslov.

Gradbeno podjetje

ing. Dukič,

Ljubljana, Resljeva cesta 9.

se priporoča za vsa v to

stroko spadajoča dela.

Gumijeve cevi

za vodo, plin, zrak, vino, žganje,

spiralne za paro in visok pritisk

dalje: **kačukove plošče,**

vsako vrsto **asbesta, kón-**

gerita, konoplje za vlaganje

i. t. d. ima trajno veliko zalogo

„**PROMET**“ tehn. industr. podjetje

Ljubljana.

Obnovite naročnino takoj,

da se Vam pošiljanje lista

ne ustavi!

Oglas.

Nabava ovsa (zobi).

Pozivaju se intresenti da stave Komandi Dravsko divizijske oblasti pismene ili ustmene ponude za izporuku ovsa (zobi) franko intendantsko slagalište i to: za Ljubljano 120.000 kg, za Maribor 110.000 kg, za Celje 20.000 kg.

Zaključivanje pismene pogodbe 30. juna pre podne u intendanturi Drav. div. obl. — Slagalište imaju železničke pruge. — Prodaja u vojničkim vrećama ili alarinfuza. — Uslovi mogu se videti kot divizijske intendature. — Rok izporuke od 1. jula do 10. jula t. god. — Kavecija 10 % ponudjene cene. — Ponudbe biljegovati sa 2 dinara.

Komanda Dravske divizijske oblasti.

E. broj 9147.

Promet

tehn. in indust. podjetje

dr. z o. z.

v Ljubljani, Gracčiče 9.

jako poceni

zaradi premenjene dispozicije

prodaja

1 električ. motor

17 P. S. 440 Volt, ca 1100 obra-

tov, izdelek Brown-Boweri z

reostatom in drugimi pripadki.

1 električ. motor

11 P. S., 300 Volt, ca 1200 obra-

tov, kompletan.

Za oba motorja se prevzame ga-

rancija za takojšnjo uporabljivost

Gadje gnezdo

je najbolj čvrsto slovensko leposlovno

delo iz zadnjih let. Naročite ga lahko

za malenkostno svoto **14 kron** pri

„**ZVEZNI TISKARNI**“ v Ljubljani.

POZOR!

Proda se večje posestvo, obstoječe iz treh stavb. Poizve se v Rožni dolini št. 150 pri Ljubljani.

Oglas.

Nabava 20.000 kilograma petroleuma za Dravsko divizijsko oblast.

Pozivajo se svi zainteresovani, da podnesu svoje pismene ili usmene ponude 25. juna ove godine do 11 časa pre podne bilo intendanturi Dravske divizijske oblasti, bilo Komandantu Vojnog okruga u Mariboru, posto će se toga dana zaključivati pismena direktna pogodba za isporuku 20.000 kilograma petroleuma. Prodaja franko Intendantsku slagalište Maribor u sudovima (baccama ili malim kantama) ponudjaca, predaja 15 dana po odobrenju pogodbe.

Izmed svih interesovanih vrsice se uzja pogodba licitiranja. — Uslovi stoje na uvidjaj kod Intedanture Dravske divizijske oblasti i Komande Vojnog okruga u Mariboru. — Primaju se penude od 1.000 kilograma i više. — Ponudbe snabdeti sa teksum od 2 dinara. — Kavecija 10% od vrednosti isporuke a za strane državljanje 20%.

Dravska divizijska oblast.

E. broj 9145.

NUDIMO:

Glavnike, lasne zaponke, kožene zaponke,

Kože, vilice, žlice, lesno robo;

Parfum, mazilo za brke, puder, briljantine;

Veziva, šipke, vrvica;

Trakove za čevlje, stonj, naramnice;

Broše, prstare, uhane;

Gumbe, sukanca;

Svinčnice, peresa, gobe.

Šetke svih vrsti!

In svo ostalo galanterijsko in mirberičku robo!

Prodaje samo na veliko! Prodaje samo na veliko!

Brača Svježić, Zagreb

Telefon 23-44. Petrinjska ul. 5. Telefon 23-44.

Otvoritoeno naznanilo!

Slavnemu občinstvu vlijudno naznanjam, da bom 22. t. m. na Rimski cesti št. 21 otvoril prvi jugoslovanski laboratorij

lasne vode „Lasol“

sredstvo za umivanje las, uporabljivo za dame, gospode in otroke. Odstranjuje luske ter utrjuje lasni temelj.

V državi SHS najnoviješe ter popolnoma domač izdelek. Dobi se v vsaki množini ter je takoj dobavno.

Naročila sprejema „LASOL“, Rimska cesta št. 21.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Avtogaraža Popravila vseh strojev Sušteršič & drug.	Skladišče, javno Balkan, Dunajska cesta 33.	Specialna trgovina z juveli in zlatnino Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.	s papirjem Uranus, Mestni trg 11.	s špecerijo, železnino in cementom Alojzij Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta št. 31.	z železnino Erjavec & Turk, Valvazorjev trg 7, nasproti Križ. cerkve.
Kleparstvo Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov Poljanska cesta šte. 8.	Skladišče, špedicijsko Dunajska c. 33 (Telef. 366).	Orodje in tehnične potrebščine Odon Kontry, tu, Kolodvorska ulica 37	s pohištvo in mizarstvom Franc Skafar, Rimska cesta 16.	šivalnih in pisalnih strojev in koles Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.	Arhitekt Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.
Pisalni stroji Kontrolne blagajne prodaja in popravila Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.	Spedicija Uher J. & A. Selenburgova ul. 4. Telefon št. 117.	Trgovina s špecerijskim in delikatesnim blagom Janko Stupica, Sodna ulica.	s pisalnimi stroji The Rex & Co., Selenburgova ulica šte. 6.	z železnino na debelo in drobno Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje šte. 1.	Fotografski atelje in povečevalni zavod Franc Kunc, Wolfova ulica 6.
	Slikarstvo, pleskarstvo Ivan Martinc, Poljanska c. 20.		s špecerijskim in kolonijalnim blagom Hinko Stancer, Dunajska c. 10.	z delikatesami in prekajevalnica J. Chalupnik, Stari trg 19.	Slike za legitimacije Hugon Hibšer, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg šte. 7, naspr. Križ. cerkve